

Biblijska teologija 2; <http://amdg.eu/fer-bt2>

Sudbonosna pustinja

Vjera i nevjera na putu u slobodu

Izl 32,1–14

Tko je izveo narod?

- Mnijenje o Mojsiju u Izl 32,1:
  - “Mojsije nas je izveo” (usp. v7.23)
    - Bog (v7); Aron (v23)
  - Povijest:
    - Izraelci su stenjali u ropstvu (Izl 2,23)
    - Nalog u 3,10; rezultat u 12,51:
  - “izvedi moj narod” (3,10) →
  - “izvede יהוה sinove Izraelove” (12,51)
    - Doživljaj ropstva u Izl 16,3:
  - lonci s mesom, kruha do mile volje (16,3)
  - ⇔ doživljaj slobode: pustinja
- Zahtjev u 32,1 (v23):
  - “Napravi nam boga!”
    - Za kim idemo; tko je Bog
    - ⇔ Što su čuli, što obećali u 20,2 i 24,3.7?
  - Ja sam te izveo (20,2)
  - Vršit ćemo (24,3.7)

Bog i bogovi

- Proglas naroda u Izl 32,4:
- *Evo tvoj bog koji te izveo...*
  - Usp. 1 Kr 12,28; Neh 9,18
  - Jeroboamov grijeh
- אלהים *'elohîm* + množina
  - “Izveli su te” (Izl 32,4), “da idu” (v1)
- Tele – ne bik
- Aronova općenita uloga:
  - Mojsije težak na jeziku (Izl 4,10)
  - “On će ti biti usta” (v16)
- Veliki svećenik (Lev 8s), praotac
  - Ne pravite kumira od zlata! (Izl 20,23)
- Ispravljanje? (32,5)
- “blagdan u čast יהוה”?
  - Rezultat u v6:
- Jelo, piće, zabava – u pustinji
  - Aronovski izgovor u v24:
- “Izišlo je ovo tele”

Lorrain Claude, Klanjanje zlatnom teletu, 1660.

Mojsije na kušnjji?

- Na gori: Izl 32,7-10
- Božje riječi Mojsiju
- ראיתי *ra'îti* (1. jd.; 32,9)
  - “vidio sam muke” (Izl 3,7)
  - “...kako ih tlače” (v9)
  - “Vidim ovaj narod” (32,9)
- Božja procjena u 32,8
  - Skrenuli s puta
  - Klanjanje, žrtve teletu
  - Proglas: “ovo su tvoji bogovi...” (32,4.8)
- Neka se moj gnjev raspali! ⇔ napravit ću velik narod! (32,10)
  - Treba li Mojsijevo dopuštenje?

Zagovornik

- Izl 32,11-14; pred kim (v11)
  - Pred יהיה, *Bogom svojim*
    - Tko je izveo iz ropstva?
  - “Ti si izveo” (v11)
    - ⇔ Ne samo Mojsije (v1.7)
    - ⇔ Ne kip teleta (v4.8)
    - “ja sam te izveo” (Izl 20,2; Pnz 5,6)
  - O Božjoj srdžbi (Izl 32,10) u v11s
    - “Čemu?” (v11)
    - “smiri!” שׁוּב *šûb* – obrati se! (v12)
  - Uspjeh? Usp. v12.14
- Sažali se! (v12) →
I sažali se (v14)
    - KS: odustati,
Šarić: biti žao, sažaliti se
  - נחם *niḥam* - ražaliti se,
sažaliti; smilovati se,
smiliti

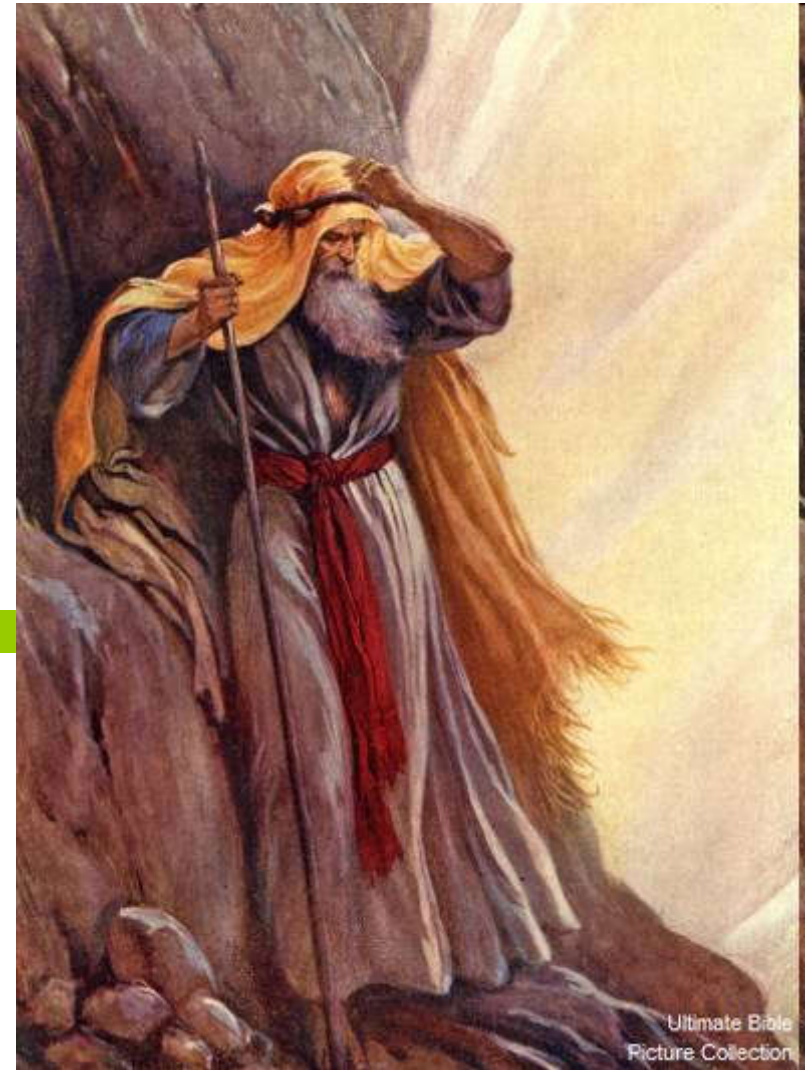
Molitvena metoda

- ❑ Podsjetnik na *sluge* i božanska prisega u Izl 32,13
- ❑ “Zakleo si se samim sobom” (32,13)
- ❑ Potomstvo brojno kao zvijezde
  - Abrahamu: Post 15,5; 22,17
  - Izaku: Post 26,4
- ❑ Zemlja Abrahamu:
  - Tvome ću potomstvu dati... (Post 12,7 usp. 13,15; 15,18; 17,8; 24,7)
- ❑ *Izaku:*
  - Tebi i tvome potomstvu dat ću... (Post 26,3s)
- ❑ *Jakovu:*
  - Tebi i tvome potomstvu dat ću... (Post 28,13; 35,12; 48,4)

Mojsijeva druga prilika

**Iskusni izbavitelj
naroda u Božjoj školi
(Izl 34,5-9)**

Formula Božjega milosrđa

- Nalog Mojsiju u 34,2?
- Popni se na brdo (Izl 34,2); sam (v3)
  - opet 40 dana i noći (34,28 usp. 24,18)
  - Definicija imena יהוה u 34,6?
- Milosrdan (רחם *raḥam*), milostiv (חנון *ḥanan*), spor na srdžbu, bogat privrženosti (חסד *ḥésed*) i pouzdanošću (34,6) = revan (v14)
  - “milostiv sam kome sam milostiv (רחם *raḥam*), smilovat ću se kome ću se smilovati” (חנון *ḥanan* 33,19)
- Čuva privrženost (חסד *ḥésed*) tisućama, *brine se za* krivnju (34,7)
  - Nosi (=oprašta) krivnju, prijestup, grijeh (7)

Pouka Mojsiju

- ***Objavi mi svoje putove (Izl 33,13)***
  - Mojsijev postupak u 32,19; 34,2?
- **razbio ploče! (32,19; 34,2)**
  - Razbjesnio se (32,19.22)
⇔ 32,10.11.12
  - Po čijem nalogu kazna u 32,28?
  - “po Mojsijevoj riječi”
- **Najavljene restrikcije u 33,22s:**
  - Pukotina u stijeni (33,22)
  - Ruka koja pokriva (22s)
  - Pogled sleđa (v23) ⇔ sve izostavljene, nema ih
- **Bog se “spustio” (34,5)**

Plodovi

- Mojsijeva reakcija u Izl 34,8?
- “Smjesta pade na zemlju i pokloni se”
- Molitva u 34,9 usp. 33,3; 32,30
  - “pođi” (34,9) ⇔ “neću poći” (33,3)
  - “ako sam ja stekao milost, onda pođi sa svima nama” (34,9)
  - “Oprosti nam *naše* grijehе, *naše* opačine” (34,9) ⇔ “VAŠ grijeh” (32,30)
- Trajni plodovi u 34,28; 29s.35?
- Nove ploče saveza (34,28)
- Koža na licu sjaji (34,29s.35)

